

Jämställdhet

Program för ett jämställt samhälle
Antaget vid Centerstämman 2005

centerpartiet.se

1 **Partistyrelsens yttrande**

2 **Område 4**

3
4

5 **Proposition till partistämman 2005**

6 **För ett jämställt samhälle**

7

8 Centerpartiet anser att ett program för jämställdhet i Sverige är en huvuduppgift för en ny regering.
9 Därför kommer ”För ett jämställt samhälle” att ligga till grund för Centerpartiets deltagande i en ny
10 regering tillsammans med Allians för Sverige.

11

12 **Bejaka olikheter men bekämpa orättvisor**

13 Centerpartiets vision är ett jämställt samhälle där kvinnor och män har lika möjligheter, lika fria
14 livsval och ett delat ansvar för att få vardagspusslet att gå ihop. Vår utgångspunkt är att kvinnor och
15 män är fria individer, med olika behov och olika sätt att leva sina liv. Grunden för ett verkligt
16 jämställt samhälle måste vara principen om alla människors lika rätt och värde. Ingen människa ska
17 behandlas annorlunda än någon annan på grund av sitt kön.

18

19 Det ojämställda samhället drabbar i första hand kvinnor, men jämställdhet är långt ifrån en
20 angelägenhet bara för kvinnor. Verklig jämställdhet kan bara nås om kvinnor och män arbetar
21 tillsammans, mot samma mål och med samma vilja att bryta diskriminerande mönster och
22 beteenden hos den enskilde och i samhället. Lösningen är inte att måla upp männen som fiender.
23 Jämställdhet kan aldrig kommenderas fram. Mycket av jämställdhets arbetet handlar om
24 attitydförändringar.

25

26 Det historiska arvet konserverar fördelningen av makt och resurser. Om vi ska lyckas bryta
27 orättvisorna måste olikheter mellan individer ses som en tillgång, både kvinnor och män får
28 förutsättningar att utvecklas och den skeva fördelningen förändras. Centerpartiet vill bryta kvinnors
29 underordning i samhället så att kvinnor och män får samma möjligheter. Vi måste se orättvisorna
30 och vilja förändra det – det är feminism.

31

32 Svaret på dagens problem är inte mer av gårdagens lösningar – det är snarare vänsterpolitik som bär
33 ansvaret för dagens situation. Sverige behöver en ny regering som arbetar för att öppna alla de

34 dörrar vänsterkartellen har stängt för Sveriges kvinnor. Jämställdhet kan inte uppnås med ett
35 kollektivistiskt synsätt där alla kvinnor, eller alla män, betraktas som en homogen grupp med
36 samma behov och samma önskemål. Det är dags att göra upp med föreställningen om att kollektiva,
37 likformiga lösningar skapar ett jämställt samhälle. Centerpartiet ser kvinnor som individer och tror
38 att lösningar som tar vara på människors individuella behov är det bästa sättet att öka
39 jämställdheten.

40

41 **Myten om det jämställda Sverige**

42 Sverige framställs ofta som ett jämställt land. Mycket positivt har skett på jämställdhetsområdet och
43 i jämförelse med många andra länder har möjligheterna för svenska kvinnor blivit bättre. Men
44 mycket återstår att göra innan Sverige på allvar kan sägas vara ett jämställt land.

45 Fortfarande tjänar män mer än kvinnor. Fortfarande startar fler män än kvinnor företag. Fortfarande
46 är det kvinnorna som utför den största delen av det obetalda arbetet i hemmet och tar störst ansvar
47 för barnen. Fortfarande diskrimineras många kvinnor, enbart på grund av sitt kön, och fortfarande
48 finns det män som slår kvinnor. Allt detta är tecken på ett samhälle där mannen i många avseenden
49 fortfarande är överordnad kvinnan. Fortfarande, år 2005, har vi ett historiskt arv som innebär att
50 mannen är den som betraktas som normen i det svenska samhället.

51

52 Om vi ska lyckas bryta med de invanda maktstrukturerna måste det skapas förutsättningar för en
53 jämställdhet som låter både kvinnor och män utvecklas, och där systemen inte konserverar
54 fördelningen av makt och resurser utifrån ett könsperspektiv. Med rätt förutsättningar är det möjligt
55 att bryta kvinnors underordning i samhället så att kvinnor och män får lika valmöjligheter i livet och
56 att alla behandlas lika oberoende av sitt kön.

57

58 De politiska nivåerna har ett stort ansvar för att synliggöra ojämställda mönster och strukturer, öka
59 kunskapen och kännedomen om hur jämställdheten utvecklas och analysera och utvärdera
60 effekterna av den förda politiken. För att nå våra mål måste vi analysera förslagen på alla politiska
61 nivåer och se om de bevarar, gynnar eller omfördelar makt och medel. Det finns idag olika medel
62 och verktyg som vi kan använda oss av för att se om vi med vårt sätt att arbeta når målet om ett
63 jämställt samhälle. Till exempel kan vi som ett verktyg i kommuner, landsting/regioner och riksdag
64 se om olika förslag bevarar de skillnader som finns, gynnar en grupp där många kvinnor ingår eller
65 om det tydligt omfördelar makt och medel.

66

67 Vi behöver förbättra tillgången på könsuppdelad statistik, i syfte att skynda på jämställdhetsarbetet.
68 I en ny regering kommer Centerpartiet att arbeta för att det ska finnas en jämställdhetsanalys i
69 budgeten. Värderingar och attityder som befäster förlegade könsroller måste förändras i jämställd
70 riktning. Ska vi lyckas med det krävs det ett arbete på flera plan, alltifrån vilka politiska beslut som
71 fattas, hur myndigheter agerar och i slutändan hur vi som individer gör. Ska vi lyckas förändra
72 människors attityder och värderingar måste jämställdhetsarbetet starta tidigt, så att vi redan som
73 barn lär oss att kvinnor och män är lika mycket värda och att vi har rättigheter och samma
74 valmöjligheter i livet oavsett om man är flicka eller pojke.

75

76

77 **Öppna de (s)tängda dörrarna för kvinnorna**

78 Vänsterfeminister har pratat och analyserat i årtal kring kvinnors underordning och maktlöshet,
79 men har inte kommit med några lösningar som fungerar. Det har varit mycket snack och lite
80 handling. Vi har hört fagert tal om kvinnor i offentlig sektor och att vi har fått lära oss att vi har
81 världens mest jämställda regering.

82

83 Men det är en klen tröst när den politik de fört har lett utvecklingen i helt fel riktning. Istället för en
84 ökad jämställdhet kan många kvinnor inte leva på sin egen lön utan sitter fast i ett osunt
85 bidragsberoende. Istället för minskade löneskillnader har lönegapet mellan män och kvinnor ökat.
86 Och istället för en vidgad arbetsmarknad har kvinnor systematiskt låsts fast i lågavlönade yrken,
87 ofta i offentlig sektor.

88

89 Vänsterkartellen har haft sin chans att visa vad de kan göra för jämställdheten och misslyckats. Om
90 vi ska nå ett jämställt samhälle duger inte vackert prat. Det är dags att gå från ord till handling. I en
91 ny regering kommer Centerpartiet att arbeta för att öppna alla de dörrar som vänsterkartellen har
92 stängt för Sveriges kvinnor.

93

94 **Makt och inflytande**

95 När både kvinnor och män finns med och delar makt och inflytande i alla delar av vårt samhälle får
96 vi ett bättre samhälle. Att både kvinnor och män finns med i beslutande organ är inte minst en viktig
97 demokratifråga. Grunden är att kvinnor och män har olika bakgrund, olika erfarenheter och tillför
98 därför olika kompetenser. Olika kompetenser som så väl behövs för att få ett bredare
99 beslutsunderlag i olika samhällsfrågor för att nå ett bättre samhälle. För oss är det självklart att se att

100 det behövs både kvinnor och män inom alla samhällsområden på olika beslutsnivåer, såväl i
101 ledningen för det offentliga som i näringslivet.

102

103 Vi tror inte att lösningen är kvotering för att öka kvinnors makt och inflytande. Det handlar om att
104 synliggöra ojämställda mönster och strukturer, öka kunskapen och kännedom om hur jämställdhet
105 utvecklas och analysera och utvärdera effekterna av den förda politiken. Med fler kvinnor som
106 startar och driver företag får vi en starkare ekonomisk utveckling, men det har även andra positiva
107 effekter. En sådan effekt är att fler kvinnor skapar, och deltar i, de informella nätverken från vilka
108 styrelseledamöter, VD:ar och ordföranden rekryteras. Fler kvinnor i näringslivet undergräver de
109 könsroller och normer som exkluderar kvinnor från inflytande och delaktighet i samhället.

110

111 **Mer pengar i plånboken**

112 Kvinnor ska inte behöva byta kön för att få högre lön. Löneskillnaderna mellan män och kvinnor är
113 fortfarande stora, och har dessvärre ökat ytterligare de senaste åren. Störst är skillnaderna i den
114 statliga sektorn. Nära hälften av de yrkesverksamma kvinnorna arbetar i låglöneyrken i offentlig
115 sektor där det har visat sig svårt att få upp lönerna tillräckligt snabbt. Låga löner tillsammans med
116 höga skatter för människor med låga och normala inkomster gör att många kvinnor är beroende av
117 bidrag för att över huvud taget få ekonomin att gå ihop.

118

119 Lågavlönade kvinnor är ofta fastlåsta i en situation de inte kan komma ur. Det är inte rimligt att en
120 ensamstående deltidsarbetande mamma som vill arbeta heltid inte tjänar på att gå upp i arbetstid när
121 löneökningen äts upp av t ex minskat bostadsbidrag. Oavsett hur mycket hon jobbar gör
122 bidragsminskningar att hon har lika lite pengar att leva på i slutändan. Det är dags att ge
123 lågavlönade kvinnor makten över sin ekonomi och sin försörjning.

124

125 Centerpartiet vill sänka skatten för låg- och normalinkomsttagare, vilka ofta är kvinnor, så att
126 människor kan leva på sin egen lön. Med vårt skatteförslag får dessutom kommuner och landsting
127 behålla en större del av sina resurser. Tillsammans med minskad statlig detaljstyrning innebär det
128 en reell möjlighet för kommuner och landsting att höja lönenivån för lågavlönade kvinnor i offentlig
129 sektor.

130

131 **Centerpartiet vill öka den ekonomiska friheten genom:**

132

- **En inkomstskattereform**

133 Centerpartiets förslag till en skattereform gynnar främst låg- och normalinkomsttagare, som ofta är
134 kvinnor. Det nuvarande grundavdraget ersätts med en skatte- och förvävrabatt som ger människor
135 mer pengar i plånboken efter skatt och leder till minskat bidragsberoende. Med våra förslag slipper
136 dessutom fler att betala statlig inkomstskatt, vilket ger ytterligare minskade marginaleffekter.

137 • **Mer pengar till kommunerna**

138 Om vi ska klara rättvisare löner är en viktig grundförutsättning att skapa möjligheter för en starkare
139 kommunala skattebas och respekt för det kommunala självstyret. Centerpartiets skatteförslag
140 innebär att kommunerna får behålla mer av sina pengar och blir då finansiellt sett oberoende av
141 statsbidrag. Det betyder att staten inte kan detaljstyra hur kommunen vill använda sina pengar.
142 Kommunerna kan då välja att lägga sina pengar på att t ex höja lågavlönade kvinnors löner.

143

144 **Mer tid över**

145 Inom tjänstesektorn finns en stor potential både vad gäller nya företag och fler arbetstillfällen. Men
146 den hårda beskattningen på arbete sätter stopp för en utveckling bl a i denna sektor. Många
147 barnfamiljer och äldre skulle ha stor hjälp av en skattereduktion på tjänster. Att kunna anlita hjälp
148 med städning, fönsterputsning och annat skulle t ex frigöra tid för att vara tillsammans med barnen,
149 och göra det möjligt för äldre att bo kvar hemma om de så önskar.

150

151 Både (s) och (v) motarbetar konsekvent alla idéer om ett s.k. RUT-avdrag med argumentet att det
152 handlar om att underlätta för rika människor att skaffa sig pighjälp. Samtidigt för samma partier en
153 politik som underlättar för typiska ”manliga” sysslor genom så kallat ROT-avdrag. Att ge avdrag
154 för ”manliga” tjänster, men inte för mer ”kvinnliga” sysslor, tyder på ett gammalt
155 könsrollstänkande.

156

157 I grund och botten handlar det om att se hur vanliga familjer har det. Många kvinnor och män
158 arbetar heltid för att få ekonomin att gå ihop och har samtidigt ansvar för hem och familj. I
159 dagsläget drar framförallt många kvinnor ett tungt lass och riskerar att bli utbrända på grund av
160 dubbelarbete. Ett sätt att få bort dubbelarbetet i hemmet är göra det billigare och enklare att få hjälp
161 med sådant som städning, tvätt, trädgårdsarbete eller att någon gång hämta barnen på dagis.

162

163 Vid sidan av att hjälpa familjer att få vardagspusslet att gå ihop så skulle ett RUT-avdrag leda till
164 fler tjänsteföretag och därmed många nya jobb, för både kvinnor och män. Som exempel kan
165 nämnas att ROT -avdragen har resulterat i positiva effekter för byggnadsarbetares arbetsmarknad.

166 Många som idag är fast på den svarta arbetsmarknaden skulle äntligen kunna ta sig in på den vita.
167 Det visar inte minst det RUT-avdrag som införts i Finland. Efter ett år kan man konstatera att
168 reformen lett till både nya jobb och bra service. Dessutom har det visat sig att hälften av de jobb
169 som skapats gått till långtidsarbetslösa kvinnor.

170
171 Centerpartiet vill också öka mångfalden inom hemtjänsten. De som utnyttjar hemtjänstens service
172 ska kunna byta ut en tjänst man inte är nöjd med och för att mångfald och konkurrens befrämjar
173 högre effektivitet och större utbyte av våra skattepengar. Vi vill därför införa en möjlighet för
174 kommuner att införa servicecheckar i hemtjänsten. Servicecheckar innebär att kommunernas roll
175 utvecklas mot att vara tydligare medborgarföreträdare och utövare av tillsyn, snarare än att vara en
176 allomfattande serviceorganisation.

177

178 **Centerpartiet vill ge mer tid över genom:**

179 • **Avdrag för hushållsnära tjänster, s.k. RUT-avdrag**

180 Vi föreslår ett RUT-avdrag som innebär en skattereduktion på 50 procent av arbetskostnaden på
181 hushållsnära tjänster som utförs i hemmet med ett belopp upp till 50.000 kronor inkl moms per
182 hushåll och år.

183 • **Inför servicecheckar i hemtjänsten**

184 En modell med servicecheckar innebär också att det skapas en trygg bas för en mängd företag i
185 tjänstesektorn. Med denna bas som grund, och våra förslag om sänkta skatter på hushållsnära
186 tjänster, kommer de att kunna erbjuda tjänster också på en större marknad. Vi får en grogrund för
187 nya småföretag, ofta drivna av kvinnor, och skapar nya jobb.

188

189 **Ökad mångfald ger fler jobb att välja på**

190 Sveriges arbetsmarknad är fortfarande starkt könssegregerad. Om vi menar allvar med att kvinnor
191 ska samma möjligheter till löneutveckling, personlig utveckling, bra ledarskap och
192 karriärmöjligheter som män så måste det ske en förändring. Traditionellt manliga arbetsplatser som
193 t ex inom teknik och naturvetenskap måste öppnas upp och attityderna förändras så att kvinnor kan
194 och vill söka sig till nya yrken.

195

196 Vi har mycket att vinna på att öppna upp för kvinnor att komma in på traditionella manliga
197 arbetsplatser och för män att komma in på traditionellt kvinnliga arbetsplatser. Kvinnor och män har
198 olika bakgrund, perspektiv och erfarenheter och tillför därför olika kompetenser. Olika kompetenser
199 som så väl behövs för att nå framgång och som kan leda till nya produkter och tjänster.

200

201 En stor del av kvinnorna i Sverige arbetar i yrken där den offentliga sektorn är den enda tillgängliga
202 arbetsgivaren. Det gäller många av de som jobbar i vården eller med omsorg och barn och gamla.
203 Med några få undantag finns det, för den som vill jobba i de yrkena, inga privata arbetsgivare att
204 välja på. Det leder till att många kvinnor är fast i en snäv arbetsmarknad. Med ökad mångfald inom
205 exempelvis vårdsektorn kan alternativa arbetsmarknader skapas med en större valfrihet mellan olika
206 arbetsgivare, vilket kommer att leda till bättre löner och förbättrad arbetsmiljö. Då växer också
207 kvinnors möjlighet till större frihet på arbetet, högre lön och ökade karriärmöjligheter.

208

209 Kvinnor ska kunna tjäna pengar även om de jobbar inom vård och omsorg. Men det är långt ifrån
210 självklart. Alldeles nyligt har regeringen lagt förslag om att införa en ny stopplag. Om den
211 genomförs kommer den effektivt att hindra kvinnors karriärmöjligheter och löneförhöjningar inom
212 välfärdssektorn. Vi vill, istället för stopplag, införa en startlag för att stimulera framväxten av
213 alternativ och mångfald inom offentlig sektor.

214

215 Förutom de formella hindren som finns så omgärdas privata vårdgivare av negativa myter. De
216 framställs som mer vinstfixerade än andra företagare, och som att de bara erbjuder vård till rika
217 eller som att kvaliteten på den vård de ger skulle vara dålig.

218

219 Men de myterna har inget stöd i verkligheten. När knappt var fjärde företagare inom hälso- och
220 sjukvården kan försörja sig på sitt yrke är det tydligt att höga ekonomiska vinster inte är den
221 drivkraften för företagare inom hälso- och sjukvården. De myter som sprids om privata vårdgivare
222 är nidbilder som kvinnor som arbetar i dessa företag inte känner igen sig i.

223

224 Inom den offentliga sektorn finns det en potential för konkurrensutsättning värd omkring 300
225 miljarder kronor, enligt beräkningar av Svenskt Näringsliv. Vi vill öppna för entreprenörers
226 möjligheter att vara med och utföra sådan verksamhet som idag enbart bedrivs i offentlig regi, och
227 bidra till att människor kan få bättre och snabbare vård och inte minst att kvinnor får fler
228 arbetsgivare att välja på.

229

230 **Konkurrensutsätt den offentliga sektorn:**

231 • **Intraprenörskap i offentlig regi**

232 Genom att uppmuntra intraprenörskap i offentlig sektor kan de offentliga arbetsgivarna öka intresset
233 och motivationen bland anställda att starta eget. Det kan t.ex. handla om att ta ansvar för enhetens
234 resultat, budget eller andra områden med inflytande.

235 • **Utmaningsrätt för anställda i offentlig sektor**

236 Utmaningsrätt d.v.s. rätt för privata företag att utmana kommuner, landsting/regioner, statliga
237 myndigheter och verk om drift av verksamhet.

238

239 **Rättvisa åt kvinnor**

240 Det finns bland många debattörer en övertro till politisk styrning för att lösa
241 jämställdhetsproblemen. Den nedslående sanningen är att trots alla jämställdhetsplaner,
242 deklARATIONER och principdokument, så ökar ojämställdheten i arbetslivet, och lönediskriminering,
243 sexuella trakasserier och orättvis behandling vid graviditet och föräldraledighet fortsätter. Det är
244 uppenbart att de metoder som prövats inte fungerar.

245

246 Det räcker inte med jämställdhetsplaner för att stoppa diskriminering. I dagens läge kan en
247 företagare bli fälld för att denne saknar en jämställdhetsplan, men det är näst intill omöjligt att bli
248 fälld för att man lönediskriminerar. Det innebär att små företag som har små resurser för att upprätta
249 planer riskerar att bli fällda, medan ett stort företag som kan avsätta personal för att skriva planen
250 kan gå fria även om man fortsätter lönediskriminera.

251

252 I dagens Sverige är jämställdhet på papperet viktigare än jämställdhet i praktiken. Det innebär att
253 man blundar för att det finns kvinnor som diskrimineras på sina arbetsplatser och nöjer sig med att
254 jämställdhetsdokumenten är i sin ordning. I stället för att fokusera bara på jämställdhetsdokument
255 vill Centerpartiet lägga kraft på att lagen följs. De som diskriminerar kvinnor ska dras inför domstol
256 så att vi får ett slut på diskrimineringen! Arbetsgivarna måste se att diskriminering får
257 konsekvenser, annars kommer vi aldrig att bli av med sexuella trakasserier och lönediskriminering.
258 När vi statuerat exempel kommer också intresset för att åstadkomma förändring öka.

259

260 **Centerpartiet vill öka kvinnors möjlighet till rättvis behandling genom:**

261 • **Alla diskrimineringsmål skall avgöras i allmän domstol.**

262 I dagens läge är det snart sagt omöjligt för en diskriminerad kvinna att få rätt i den
263 partssammansatta Arbetsdomstolen (AD). Därför vill Centerpartiet att alla diskrimineringsmål ska

264 lyftas ur Arbetsdomstolen och avgöras i allmän domstol. Därmed blir det möjligt att överklaga
265 domar och parterna får den roll de bör spela, som parter och inte som domare.

266

267 **Fler kvinnliga företagare**

268 Centerpartiet anser att fler kvinnor borde ges bättre möjligheter att starta och driva företag av det
269 självklara skälet att kvinnors företagande bidrar till välfärden och ökar Sveriges tillväxt och
270 konkurrenskraft. Många kvinnor är verksamma inom den snabbväxande tjänstesektorn där det finns
271 goda möjligheter för fler att bli företagare. Men för att fler kvinnor ska våga starta eget måste det bli
272 billigare och enklare att anställa, något som vänsterkartellen inte visar någon som helst förståelse
273 för.

274

275 Det finns tre gånger fler män som är företagare än kvinnor. Dessutom är det fler kvinnor än män,
276 som tvingas lägga ner sina företag. Vi vill ha ett samhälle där företagande är naturligt, såväl för
277 kvinnor som män.

278

279 **Centerpartiet vill underlätta för fler kvinnor att starta och driva företag genom:**

280 • **Bygg ut stödet till affärsrådgivning för kvinnor**

281 Centerpartiet var under de borgerliga regeringsåren, 1991-1994, initiativtagare till ett program för
282 affärsrådgivning för kvinnor och uppstart av kvinnliga resurscentra i hela landet. Dessa åtgärder har
283 givit goda resultat i form av bland annat jobb, nya företag och stöd till kvinnor med
284 utvecklingsidéer och bör permanentas.

285 • **Stöd forskning om kvinnors företagande**

286 Det är viktigt att öka kunskapen om hur kvinnors företagande ser ut, vilka organisationsformer man
287 väljer och vilka företagsidéer man har osv. Under den förra borgerliga regeringen startades ett
288 omfattande forskningsprogram som givit god kunskap. Denna forskning måste fortsätta och utökas.

289 • **Starta-eget-sparande**

290 Med vänsterkartellens politik finns det knappast några drivkrafter eller ekonomiskt utrymme för att
291 starta eget företag. Därför vill vi att man ska kunna spara upp till 40 000 kronor om året skattefritt
292 för att kunna använda dessa pengar till att investera i det egna eller andras företag.

293 • **Riskkapitalavdrag**

294 Bristen på pengar och risken att bli utan inkomst är ofta ett hinder när kvinnor funderar på att ta
295 steget och starta företag. Centerpartiet vill införa ett personligt riskkapitalavdrag, där de som tillför

296 företaget eget riskkapital, t.ex. genom lån eller eget sparande, får göra ett riskkapitalavdrag mot
297 inkomst på upp till 40.000 kronor om året i tre år.

298 • **Ökad statlig såddfinansiering**

299 Med tanke på de senare årens drastiskt minskade utbud av både privat och offentligt såddkapital
300 anser Centerpartiet att vänsterkartellens satsning på såddkapital är mycket liten (10 miljoner kr/år).
301 Vi vill öka det betydligt och anslår 100 miljoner kronor under budgetperioden (50 miljoner kr/år)
302 till finansiering av nystartade företag.

303 • **Lika villkor för företagare och anställda i socialförsäkringssystemen**

304 Lagarna kring socialförsäkringarna tycks bygga på uppfattningen att företagare inte kan bli sjuka
305 och absolut inte vill bli föräldrar. Centerpartiet vill att samma villkor ska gälla för företagare som
306 för anställda gällande sjukpenning, föräldraförsäkring och ersättning vid arbetslöshet.

307 • **Sänkta skatter för småföretagare**

308 Vi vill införa ett nytt sjuklönesystem med storleksrelaterat arbetsgivaransvar och sänka
309 arbetsgivaravgifterna med 2,5 miljarder kronor om året. Vi vill reformera 3:12 reglerna och
310 avskaffa förmögenhetsskatten.

311

312 **Vardagspusslet**

313 Både kvinnor och män ska kunna kombinera familjeliv med arbetsliv, och få vardagspusslet att gå
314 ihop. Men idag är det många som känner sig tvungna att välja bort att skaffa barn och familj, på
315 grund av arbetsmarknadsläget, bristen på trygga anställningar och risken att missgynnas under
316 graviditet och föräldraledighet. Ingen människa ska behöva välja bort att bilda familj för att få
317 utvecklas och göra karriär i sitt yrkesliv.

318

319 Centerpartiet ser att åtgärder mot könsrelaterad lönediskriminering också har balanserande effekt på
320 uttaget ur föräldraförsäkringen. Det finns en stark koppling mellan delat ansvar för barn och hem
321 och ökad jämställdhet. Idag tar män ut 18 % av de totala föräldraledighetsdagarna. 6 av 10 män tar
322 inte ut någon föräldraledighet alls under barnets första år. Det är inte bara en förlust för barnet, utan
323 skapar en grogrund till diskriminering av unga kvinnor i arbetslivet. Redan vid anställningsintervjun
324 riskerar kvinnor att bli bortgallrade och få frågan om de planerar att skaffa barn. Och alltför många
325 gravida har fått lämna eller avbryta en provanställning eller har gått miste om en löneförhöjning
326 eller en tidigare självklar förlängning av ett vikariat. Detta visar inte minst anmälningar till JämO
327 och olika fackförbund.

328

329 Om män och kvinnor delar på föräldraansvaret kommer det att leda till en positiv spiral på
330 arbetsmarknaden. Fler män som väljer att ta ut pappaledighet när barnen är små kommer att leda till
331 att utgångspunkten om att det i regel är kvinnorna som stannar hemma under föräldraledigheten,
332 eller vårdar sjukt barn, förändras. Med ett jämställt familjeansvar skulle arbetsgivare resonera
333 annorlunda vid anställningar och hitta strategier för hur man på bästa sätt kan organisera
334 verksamheten när både kvinnlig och manlig personal är föräldralediga, eller vill gå ned i arbetstid.

335

336 **Familjer har olika behov**

337 Diskussionerna om kvotering i föräldraförsäkringen och motståndet mot privata initiativ i
338 barnomsorgen är exempel på förslag som bygger på idén om att alla familjer ska passa in i samma
339 mall, där staten har makten över familjelivet. Centerpartiet anser att det är fel väg att gå.
340 Centerpartiet vill, tvärt emot den rådande ordningen, stärka varje människas självbestämmande. Vi
341 vill ge människor makt över sitt eget liv och inte detaljstyra människors vardag. För oss handlar det
342 om att stimulera jämställdheten, inte kommendera fram den. Alla familjer ser olika ut och har olika
343 behov. Därför är det viktigt att ge utrymme för individuella lösningar.

344

345 För att stimulera fler familjer att dela föräldraförsäkringen vill vi höja taket i föräldraförsäkringen.
346 För att fler barn ska kunna få mer tid med sina pappor behövs det också arbetsgivare och ett
347 samhälle som uppmuntrar pappor att ta ut mer av sin föräldraledighet, och som värdesätter personal
348 som varit föräldralediga.

349

350 Genom en lagstiftning och en samhällsorganisation som prioriterar och premierar den offentligt
351 drivna barnomsorgen värnas statens makt över barnfamiljerna och hur omsorgen om barnen ska se
352 ut. Centerpartiet vill se en barnomsorgsreform som utgår från varje barns individuella behov, och
353 varje familjs unika förutsättningar och önskemål. Om familjerna fick större makt över de offentliga
354 resurserna till barnomsorgen och en reell frihet att välja sitt eget alternativ, skulle sannolikt
355 efterfrågan leda till att utbudet av barnomsorgsformer skulle se helt annorlunda ut än idag. Istället
356 för offentlig likriktning skulle vi få en mångfald av offentliga, privata och kooperativa
357 barnomsorgsformer. Med ökad mångfald kan föräldrarna känna större trygghet eftersom de själva
358 har fått välja den lösning som passar bäst för deras barn och deras familj.

359

360 **Centerpartiet vill ge barnen mer tid med båda sina föräldrar genom:**

- 361
- **Höjt tak i föräldraförsäkringen**

362 Taket i föräldraförsäkringen höjs till 11 basbelopp vilket innebär att valfriheten för familjerna ökar,
363 dessutom vill vi höja grundnivån i föräldraförsäkringen till 200 kronor per dag.

364 • **Dubbelt barnbidrag**

365 För att skapa ökad valfrihet för familjerna vill Centerpartiet ge föräldrar laglig möjlighet och bättre
366 ekonomiska förutsättningar att gå ner i arbetstid när barnen är små genom kombinationen av rätt till
367 halvtidstjänstledighet och en fördubbling av barnbidraget till barn i åldern 1-4 det vill säga en
368 ökning från dagens 950 kr till 1900 kr.

369 • **Mångfald av barnomsorgsformer**

370 En reell valfrihet är en grundbult i familjers självbestämmande och förutsätter en mångfald. Olika
371 omsorgsformer, som t ex privat eller kooperativ, ökar mångfalden och stimulerar utvecklingen.
372 Makten över barnomsorgen ska flyttas till föräldrarna.

373 • **Barnomsorgspeng**

374 Vi vill ge familjerna makten över barnens dagliga omsorg. Det ekonomiska stödet bör därför följa
375 barnet, inte fördelas på politisk väg.

376 • **Värna företagets rätt att teckna tilläggsförsäkringar**

377 Idag tecknar vissa företag egna tilläggsförsäkringar till föräldraförsäkringen för att garantera att
378 deras anställda får möjlighet till en högre ersättning när de är föräldralediga. Fackförbundens
379 möjlighet att inskränka företagets möjlighet att teckna tilläggsförsäkringar till föräldraförsäkringen
380 måste lagstiftas bort.

381 • **Föräldraskap ska inte diskrimineras**

382 Lika självklart som det är att ingen ska diskrimineras på grund av kön eller etnicitet, lika självklart
383 ska det vara att ingen ska behöva diskrimineras på grund av att man är gravid eller har tagit ut
384 föräldraledighet. Därför vill vi att uppsägningstiden för den som blir uppsagd under sin
385 föräldraledighet ska börja löpa först när arbetstagaren återgått till arbetet.

386

387 **Våldet mot kvinnor måste upphöra**

388 2003 anmäldes det 22 400 misshandelsbrott mot kvinnor (vilket bedöms vara ca 20-25 procent av
389 det faktiska antalet, eftersom mörkertalet är stort). Trots det har regeringen ingen handlingskraftig
390 plan för att motverka mäns våld mot kvinnor.

391

392 Sanningen är att regeringens egna utredare fullständigt dömer ut det arbete som görs för att
393 motverka våld mot kvinnor, och menar att det saknas både pengar och kunskap och att 90-talets
394 kvinnofridsreform hittills varit ett slag i luften. Mäns våld mot kvinnor är fortfarande ett

395 lågprioriterat, förminskat problem hos myndigheterna. De myndigheter som 1998 fick i uppdrag att
396 bekämpa våldet har i allmänhet gjort för lite eller inget alls. Istället för att se till att det finns
397 tillräckligt med resurser för att hjälpa de utsatta kvinnorna, väljer regeringen att nöja sig med att
398 prata om problemen.

399

400 Kvinnojourerna runt om i landet är ett utmärkt exempel på när samverkan mellan det civila
401 samhället, det offentliga och det privata fungerar som bäst, till stöd och hjälp för den enskilde. Det
402 är något som vänsterkartellen vill bryta genom att ”förstatliga” kvinnojourerna. För Centerpartiet är
403 det självklart att inte ta ifrån det civila samhället en uppgift som de sköter bra, utan istället
404 uppmuntra den utvecklingen och bidra med stöd för att utveckla en väl fungerande verksamhet. Två
405 exempel på hur det civila samhället agerat och gjort skillnad är Piteå uppropet som jobbat för
406 kvinnofrid samt Centerpartiets eget mansnätverk.

407

408 Våldet mot kvinnor är ett människorätts- och folkhälsoproblem där ingen får smita undan sitt
409 ansvar. Det är inte acceptabelt att kvinnor och barn ska behöva leva med hot om våld och inte
410 kunna känna sig fria. Det är bara den som slår som ska känna skuld för att kvinnor misshandlas,
411 men alla individer – både kvinnor och män - har ett ansvar för att uppmärksamma våldet mot
412 kvinnor och aktivt göra något åt det.

413

414 **Centerpartiet vill förhindra våld mot kvinnor genom:**

415 • **Ökad utbildning och kompetens**

416 Myndigheter och myndighetspersoner som dagligen kommer i kontakt med hotade eller
417 misshandlade kvinnor måste ha en stor kunskap om deras situation, och förmåga att sätt sig in i vad
418 de utsatta kvinnorna varit med om. Därför behöver insatserna för att utbilda och fortbilda
419 myndighetsföreträdare öka.

420 • **Mer forskning om mäns våld mot kvinnor.**

421 I den forskning som finns är ofta fokus på den kvinna som blivit misshandlad. Men för att
422 långsiktigt kunna förebygga och motverka våld mot kvinnor krävs en ökad kunskap inte bara om
423 brottets effekter på offret, utan också om gärningsmannen, som ofta är en man. Därför behöver vi
424 ökad forskning om män som misshandlar, om metoder och utveckling av hur män som misshandlar,
425 ska behandlas. För att kunna bryta det negativa beteende män som utövar våld mot kvinnor hamnat
426 i ska behandling ingå som en naturlig del av strafftiden.

427 • **Stärka kvinno-, mans- och brottsofferjourerna**

428 Brottsofferjourerna är av stor betydelse för de drabbade eftersom de erbjuder någon att tala med,
429 praktisk hjälp i kontakter med myndigheter och försäkringsbolag och stöd vid rättegångar. Vi vill
430 att både kvinno- och mansjourerna samt brottsofferjourerna ska stärkas.

431 • **Rätt till bättre skydd**

432 Rätt till skydd, förtursbostad och ekonomiskt bistånd är tre viktiga bitar som ofta inte fungerar i
433 praktiken. Det ekonomiska biståndet måste sättas i samband med skyddsbehovet eftersom det är
434 viktigt att kvinnan inte är ekonomiskt beroende av den man som misshandlar eller hotar henne.

435 • **Trygghetspaket för hotade kvinnor**

436 Hotade kvinnor ska ha tillgång till trygghetspaket och larm. I dag kan hotade personer få stå i kö för
437 att få skyddsutrustning, vilket är oacceptabelt. Även annat skydd såsom hundar och livvakt bör
438 finnas för den som har behov av det.

439 • **Kortare handläggningstid**

440 Polisens och åklagarnas handläggningstider vad gäller våld mot kvinnor måste kortas. Därför bör
441 fler poliser och åklagare ha möjlighet att samverka och specialisera sig på att utreda våld mot
442 kvinnor i nära relationer. Fler särskilda familjevåldsenheter inom polisen bör också inrättas.

443 • **Rimliga straffskalor**

444 Brotten mot liv och hälsa är den mest förkastliga typen av brottslighet och det bör synas i
445 straffskalorna. Idag är maxstraffet sex år för brott som t ex grovt sexuellt övergrepp mot barn, grovt
446 barnpornografibrott, våldtäkt. Detta kan jämföras med straffet för grovt bokföringsbrott, grovt
447 försvårande av konkurs eller exekutiv förrättning eller grov oredlighet mot borgenärer där
448 maxstraffet också är max sex år. Centerpartiet menar att detta inte är förenligt med det allmänna
449 rättsmedvetandet. Det måste finnas en övergripande syn på hur vi värderar mänskliga rättigheter,
450 exempelvis rätten till sin egen kropp, och detta bör lysa igenom i lagstiftningen. Straffskalorna ger
451 signaler till samhället om snedvridna prioriteringar.

452 • **Inför en ny brottsparagraf för att skydda barn som bevittnar våld**

453 Vid våldsutövning inom familjen försiggår psykisk misshandel av barn som tvingas leva med att
454 förälder eller syskon blir slagna eller hotas. Det är dock svårt att lagföra denna typ av
455 barnmisshandel, eftersom det som inte uttryckligen är förbjudet inom straffrätten inte heller kan
456 utgöra ett brott ("inget straff utan lag"). Därför bör en ny brottsparagraf införas i brottsbalken om
457 sådan psykisk misshandel. Att barn som tvingas leva med våld inom familjen även i lagens mening
458 skall anses utsättas för psykisk misshandel.

459 • **Skärp besöksförbudet**

460 Det är viktigt att skyddsåtgärder i fall av misshandel i hemmet tar sikte på att begränsa förövarens
461 rörelsefrihet, snarare än att inskränka den drabbades livsutrymme. Därför måste överträdelse av
462 besöksförbud leda till hårda och skyndsamma åtgärder. Om risken för brott mot förbudet bedöms
463 som stor, eller om det finns andra viktiga skäl för åtgärden, bör elektronisk övervakning,
464 exempelvis fotboja, kunna användas. Den misstänkte måste också kunna häktas vid en överträdelse
465 för att offret skall kunna få ett bättre skydd än idag.

466 • **Rättighet till sin egen kropp**

467 Varje individ, kvinna som man, ska ha rättigheten till sin egen kropp. Ingen ska bli tvingad att göra
468 något hon eller han inte har givit sitt samtycke till. Sexualiseringen av det offentliga rummet måste
469 motarbetas. Centerpartiet ska sträva efter ett samhälle där var och en har rätt att vare och se ut som
470 hon/han vill.

471 Allt fler flyktingar kommer till Sverige från länder där könsstympning praktiseras. För att kunna ta
472 hand om dessa kvinnor, och i vissa fall barn, behövs ökad kunskap bland myndighetspersoner och
473 personal inom vården.

474 Centerpartiet ska verka för att svensk abortlagstiftning tillämpas inom hela Europeiska unionen,
475 samt i övriga världen.

476

477 **Prostitution och människohandel**

478 Enligt uppskattningar kommer ca 500 000 kvinnor årligen som offer för människohandel till någon
479 av EU: s medlemsstater. Enligt FN blir mellan 700 000 och 2 miljoner människor offer för
480 människohandel varje år. Människohandeln kan ekonomiskt jämföras med den internationella drog-
481 och vapensmugglingen. FN har uppskattat att de kriminella grupperna tjänar cirka 7 miljarder dollar
482 varje år på handel med kvinnor. I Europa har flera länder nyligen legaliserat prostitution.

483 Trafficking och prostitution är båda delar av samma problem. Handeln med kvinnor och barn är i
484 högsta grad verklighet i Sverige idag. Att detta sker är för att det finns en efterfrågan, någon är
485 beredd att betala. I kampen för legalisering finns det starka krafter med stora ekonomiska intressen
486 bakom. Därför måste de goda motståndskrafterna mobilisera och ta strid för kvinnor och barns
487 mänskliga rättigheter.

488

489 **Centerpartiet vill bekämpa prostitution och människohandel;**

490 • **Hårdare kontroll**

491 Det behövs hårdare kontroll vid våra gränser och punktmarkering på de kriminella organisationer
492 som smugglar. Ökade insatser krävs för att komma till rätta med den ökade människohandeln. För
493 detta krävs fler särskilda enheter inom polismyndigheten som har specialkompetens för att arbeta

494 med prostitution och trafficking. Sverige har, genom undertecknandet av Förenta nationernas
495 människohandelsprotokoll, förbundit sig att ställa människohandlarna inför rätta och vidta åtgärder
496 mot den organiserade brottsligheten.

497 • **Ökade befogenheter för tullen**

498 Tullen bör få ökade befogenheter att ingripa vid misstanke om människosmuggling och illegal
499 invandring. Tullen bör ha befogenhet att ingripa mot smuggling över hela Sveriges yta och inte bara
500 vid gränsen, såsom fallet är idag. Ett system med möjlighet till tullkontroll i hela Sverige skulle
501 medföra en smidigare gränspassage för det legala handelsflödet. Tullen bör även ha rätt att begära
502 legitimation vid tullkontroll för att kunna effektivisera tullens arbete och förhindra människohandel.

503 • **Permanent uppehållstillstånd**

504 Centerpartiet anser att såväl barn som vuxna som utsatts för människohandel för sexuella ändamål i
505 Sverige ska ha rätt att få permanent uppehållstillstånd.

506 • **Ändra lagstiftningen**

507 Centerpartiet menar att den som i ond tro haft sexuellt umgänge med tvångsprostituerad skall kunna
508 dömas för våldtäkt istället för sexköp som är fallet med dagens lagstiftning. Män som direkt
509 medverkar till att förstöra en annan människas liv skall inte kunna fly från sitt ansvar och skylla allt
510 på människohandlarna.

511 • **Forskning för ökad kompetens**

512 Forskningsinsatser måste stimuleras för att utveckla metoder och öka kompetensen hos de
513 myndigheter och organisationer som kommer i kontakt med prostituerade och offer för
514 människohandel. Forskningen ger också ett viktigt fakta- och statistikunderlag för både
515 beslutsfattare och opinionsbildare.

516

517 **Stärk kvinnors rättigheter i vården**

518 I ett flertal rapporter har Socialstyrelsen visat hur kvinnor systematiskt diskrimineras i vården,
519 omsorgen och inom socialtjänsten. En man med hjärtinfarkt eller kärlekskramp har 50 procents högre
520 chans att få en hjärtoperation än en kvinna med samma diagnos. Män får både nyare och dyrare
521 läkemedel mot magsår, depression och höga blodfetter. Och sjukdomar som män oftare drabbas av,
522 som hjärt- och kärlsjukdomar, har traditionellt prioriterats högre forskningsmässigt än de sjukdomar
523 som kvinnor får, t.ex. kroniska smärttillstånd som reumatism. Dessutom är det så att när det gäller
524 t.ex. kranskärlsoperationer missgynnas äldre systematiskt, och drabbar därmed oftare kvinnor än
525 män eftersom kvinnor i genomsnitt har en längre livslängd.

526

527 Det är inte acceptabelt att kvinnor och män som är i behov av vård och läkarhjälp bemöts så olika
528 när behovet av hjälp är som störst. Än värre blir det när diskrimineringen blir dubbel, för den
529 kvinna som prioriteras lägre i vården både för att hon är äldre och för att hon råkar vara kvinna.
530 Också i vården och omsorgen är mannen och mannens behov norm.

531

532 **Centerpartiet vill stärka kvinnors rättigheter i vården och omsorgen genom:**

533 • **En samlad patienträttighetslag**

534 Patientens möjligheter att utöva självbestämmande och vara delaktig i vården måste öka. Därför bör
535 befintliga lagar som definierar patientens rättigheter samlas i en särskild patienträttighetslag.
536 Sverige är det enda land i Norden som inte har en sådan lag. Lagen bör precisera medborgarens rätt
537 till behandling, valfrihet, tillgänglighet, information (t. ex. vad avser rätt att ta del av nationella
538 kvalitetsregister), bemötande samt hur ansvar för eventuella brott mot patientens rättigheter och
539 säkerhet kan utkrävas.

540 • **Ett fungerande nationellt läkemedelsregister**

541 Det är glädjande att ett läkemedelsregister nu inrättas. Det gör det möjligt för läkare och berörd
542 vårdpersonal att informera sig om vilka andra läkemedel en patient har fått sig tillskrivet, och på så
543 vis lättare motverka övermedicinering och förutse eventuella biverkningar. Det är särskilt viktigt för
544 kvinnor, eftersom kvinnor oftare än män rapporterar biverkningar av olika medicinska preparat. Det
545 nationella läkemedelsregistret bör också användas till att analysera systematisk diskriminering av
546 kvinnor i läkares förskrivning av medicinska preparat.

547 • **Ökade forskningsresurser för jämställd vård**

548 Den medicinska forskningen har traditionellt varit oerhört fokuserad på mannens sjukdomsbild och
549 sjukdomar som män får oftare än kvinnor. Därmed har också forskningen kring behandlingsmetoder
550 och medicinska preparat styrts i samma riktning. Centerpartiet anser att det är tid att öka anslagen
551 till forskning på sjukdomar som oftare drabbar kvinnor, och på kvinnors sjukdomstillstånd och
552 mediciner och deras verkan på kvinnor.

553 **Minska ohälsan i arbetslivet**

554 Kvinnor betalar ett högt pris för bristande jämställdhet i arbetslivet genom nedsatt hälsa,
555 sjukskrivning och förtidspensioner. Antalet sjukskrivna eller förtidspensionerade har ökat mycket
556 kraftigt . Värst är utvecklingen när det gäller kvinnor. Just nu ser sjukskrivningarna ut att minska
557 men det beror till stor del på regeringens sätt att lösa problemet genom att överföra sjuka till
558 förtidspensionering. Problemet är egentligen inte löst det har bara flyttat till någon annan stans . En
559 stabilt hög ohälsa och ett kapitalt misslyckande med uppföljning och rehabilitering av längre

560 sjukskrivningar maskeras inom ramen för förtidspensionssystemet. Det drabbar framför allt
561 kvinnor.

562

563 Centerpartiet motsätter sig bestämt att långtidssjukskrivna kvinnor mer eller mindre i grupp
564 avskrivs från rehabilitering och uppföljning. Därför behöver arbetet med handläggningen,
565 uppföljningen och rehabiliteringsinsatser stärkas för att hjälpa fler kvinnor tillbaka till arbete.
566 Den politik regeringens för verkar inte i rätt riktning. Under 2004 fattades beslut om ett nytt
567 arbetsgivaransvar som innebär att arbetsgivaren övertar betalningsansvaret för femton procent av
568 sjukpenningkostnaderna för en sjukskriven anställd. Det riskerar att skapa selektering, dvs. att
569 arbetsgivare undviker att anställa medarbetare som kan misstänkas ha en hög risk för sjukfrånvaro.
570 Och eftersom kvinnor är överrepresenterade i långtidssjukskrivningarna riskerar det att leda till att
571 det blir svårare för kvinnor att få jobb, och allra svårast för den kvinna som varit
572 långtidssjukskriven och vill tillbaka i arbete. Det som behövs är att sätta individen i fokus på ett
573 tydligare sätt än idag. De olika systemen och myndigheterna behöver samordnas, för att nyttja
574 resurserna på ett bättre och effektivare sätt. Centerpartiet ser också att lokala initiativ i högre
575 utsträckning kunde gynnas, först då kan fler komma tillbaks i arbete.

576

577 Centerpartiet vill att Riksdagen ska sätta upp målet att den samlade ohälsan för både kvinnor och
578 män (dvs. sjukfrånvaro plus förtidspension) ska halveras till år 2010.

579

580 **Centerpartiet vill minska ohälsan i arbetslivet genom:**

581 • **Rehabiliteringsgaranti**

582 Vi vill införa en rehabiliteringsgaranti som består av en preliminär rehabiliteringsplan och tillgång
583 till rehabiliteringslots inom fyra veckor efter sjukskrivningen, rätt till rehabpeng om rehabgarantin
584 inte uppfylls, ett nytt differentierat arbetsgivarinträde i sjukförsäkringen som relaterar ansvaret till
585 arbetsgivarens storlek, en ny beräkningsgrund för ersättningen i sjukförsäkringen baserad på
586 genomsnittsinkomsten under de senaste 24 månaderna före sjukskrivningen. Garantin ska
587 finansieras genom ökade anslag till försäkringskassorna och en ökad finansiell samordning.
588 Dessutom vill vi se en skärpt lagstiftning kring förtidspensionerna.

589 • **Modern arbetsorganisation i offentlig sektor**

590 Verklig eller upplevd maktlöshet är en av de viktigaste anledningarna som de långtidssjukskrivna
591 själva anger som skäl till sin sjukskrivning. Eftersom långtidssjukskrivningarna är särskilt stora
592 inom offentlig sektor har vi som politiskt ansvariga stora möjligheter att åtgärda roten till det onda,

593 genom att utforma offentlig verksamhet med moderna arbetsorganisationer som ger större
594 delaktighet, ökad makt över det egna arbetet och större befogenheter för enskilda och arbetslag.

595

596

597 **Kvinnor i väpnade konflikter**

598

599 Krig och väpnad konflikt är ett av de mest könssegregerade områden som finns. Längre var kvinnor
600 helt frånvarande från utrikespolitik, diplomati och försvar. Fortfarande avgörs frågor om krig och
601 fred i mycket stor utsträckning av män.

602

603 FN:s säkerhetsråd har genom sin resolution 1325/2000 markerat vikten av kvinnors bidrag till
604 upprätthållande och främjande av fred och säkerhet och deras specifika behov och bekymmer i
605 väpnade konflikter och efter konflikter. Under väpnade konflikter bärs det civila samhället vanligen
606 upp av kvinnorna, genom att de håller ihop samhällena och svarar för barnens respektive
607 åldringarnas trygghet och säkerhet. Samtidigt som kvinnorna därmed är de första i det civila
608 samhället som erfar de omedelbara konsekvenserna av krig, är de också ofta de första med att arbeta
609 för fred och försoning. Resolutionen belyser också ansvaret för det internationella samfundet att
610 tillhandahålla skydd för civila, barn och hur man kan förhindra väpnade konflikter överhuvudtaget.

611

612 Fortfarande råder dock brister i implementeringen av resolutionen och det är en lång väg innan
613 jämställdhet mellan man och kvinna har uppnåtts i arbetet för fred och säkerhet. I en rapport från
614 oktober 2002 av FN:s generalsekreterare om *Kvinnor, fred och säkerhet* identifieras en rad områden
615 som framför allt bör belysas och åtgärdas för att resolution 1325 skall anses vara uppfylld.

616

617 **Centerpartiet arbetar för att:**

- 618 • **Genderperspektivet måste införlivas i allt fredsarbete**

619 Vi måste uppmärksamma i vilken utsträckning de mänskliga rättigheterna kränks för kvinnor och
620 barn i väpnade konflikter och försäkra sig om att dessa övergrepp lyfts fram i all planering och
621 implementering av fredsoperationer. Det är även viktigt att kvinnor involveras helt och hållet i
622 förhandlingar och fredsavtal på nationell och internationell nivå samt att tillhandahålla utbildning i
623 formell fredsprocess för kvinnogrupper och kvinnoorganisationer.

624

625 Resolution 1325/2000 uppmanar FN:s medlemsstater att öka deras frivilliga finansiella och tekniska
626 stöd till utförandet av missioner och program med ett starkt genusperspektiv, t ex det arbete som

627 utförs av United Nations Fund for Women (UNIFEM) eller United Nations High Commissioner for
628 Refugees (UNHCR). Centerpartiet anser det självklart att Sverige svarar på denna uppmaning och
629 ökar stödet till FN:s arbete för en ökad införlivning av genusperspektiv på dess områden.

630

631 Det är också viktigt att Centerpartiet i alla internationell sammanhang lyfter vikten av hotet mot
632 kvinnors hälsa och frihet, preventivmedel och rätten till abort. Kvinnors rättigheter som mål för
633 såväl biståndspolitik som agerande inom EU och andra fora är viktigt för ökad jämställdhet globalt.
634 För att FN:s millenniemål om halverad fattigdom år 2015 ska kunna uppfyllas är det oerhört viktigt
635 att riktade insatser för kvinnor göras. I många av tredje världens länder är det kvinnor som ”bär
636 upp” civilsamhället. Detta gör att kvinnor ofta är nyckeln till hållbar utveckling.

637